

GMINA SOCHACZEW

Sochaczew, dnia 20.03.2026 r.

Wójt Gminy

Przewodniczący Rady Gminy

Szanowni Państwo,

w związku z działaniami podejmowanymi przez władze Miasta Sochaczew w zakresie zmiany granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego, które mogą objąć gminy o charakterze „obwarzankowym”, zwracam się do Państwa jako Wójt Gminy Sochaczew z propozycją wspólnego, skoordynowanego działania samorządów zagrożonych podobnymi procesami.

Przedstawiam swoje stanowisko, w którym wyrażam sprzeciw wobec ewentualnego włączania terenów gmin wiejskich do granic miast bez rzetelnych konsultacji społecznych, analizy skutków społeczno-gospodarczych oraz poszanowania tożsamości lokalnych wspólnot. Uważam, że takie działania mogą prowadzić do osłabienia potencjału rozwojowego gmin, destabilizacji planów inwestycyjnych oraz naruszenia poczucia przynależności mieszkańców do swoich małych ojczyzn.

W przypadku Gminy Sochaczew inicjatywa ta nie była poprzedzona żadnymi rozmowami, konsultacjami ani nawet informacją skierowaną do samorządu gminy. O jej istnieniu dowiedzieliśmy się dopiero w wyniku zapytania prasowego skierowanego do Urzędu Gminy przez jedną z redakcji lokalnych mediów.

W związku z powyższym, w obawie, że podobna sytuacja mogła mieć miejsce również w przypadku innych gmin położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miast, a więc tzw. gmin „obwarzankowych”, zdecydowałem się przekazać Państwu niniejszą informację. Celem między innymi tego działania jest upewnienie się, czy samorządy gminne posiadają wiedzę o inicjatywach i działaniach, które zmierzają do włączania terenów gmin wiejskich w granice administracyjne miast.

Mając na uwadze powagę sytuacji oraz jej możliwe konsekwencje dla wielu jednostek samorządu terytorialnego, proponujemy utworzenie wspólnego stowarzyszenia gmin „obwarzankowych”, którego celem byłoby:

- reprezentowanie interesów gmin zagrożonych zmianą granic,
- wypracowanie wspólnego stanowiska wobec planowanych działań administracyjnych,
- prowadzenie dialogu z administracją rządową i samorządową w sposób skoordynowany i partnerski,

GMINA SOCHACZEW

- wymiana informacji, analiz prawnych i doświadczeń w zakresie ochrony integralności terytorialnej gmin.

W załączeniu przekazujemy:

1. kopię pisma Burmistrza Miasta Sochaczew skierowanego do samorządów,
2. stanowisko Wójta Gminy Sochaczew skierowane do Burmistrza Miasta Sochaczew,
3. formularz zgłoszeniowy dotyczący przystąpienia do inicjatywy utworzenia stowarzyszenia gmin sprzeciwiających się włączaniu terenów gmin wiejskich do miast.

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o informację, czy Państwa samorząd jest zainteresowany przystąpieniem do inicjatywy utworzenia takiego stowarzyszenia oraz współpracą w ramach wspólnych działań na rzecz ochrony integralności terytorialnej gmin.

W przypadku wyrażenia wstępnego zainteresowania, proponujemy organizację spotkania roboczego przedstawicieli zainteresowanych samorządów w celu omówienia formuły prawnej, zasad funkcjonowania oraz dalszych kroków organizacyjnych.

Liczymy na Państwa stanowisko oraz gotowość do podjęcia wspólnych działań w imię ochrony interesów naszych mieszkańców i samorządowej niezależności gmin.

Z wyrazami szacunku

Wójt Gminy Sochaczew

Otrzymują:

1. Adresat

2. A/a

GMINA SOCHACZEW

FORMULARZ ZGŁOSZENIA GMINY do inicjatywy utworzenia stowarzyszenia gmin sprzeciwiających się włączaniu terenów gmin wiejskich do miast

I. DANE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. Nazwa gminy:
.....
2. Województwo:
.....
3. Adres siedziby urzędu:
.....
4. Telefon:
5. E-mail urzędu:

II. DEKLARACJA ZAINTERESOWANIA WSPÓLPRACĄ

Prosimy o zaznaczenie właściwej odpowiedzi:

- Gmina wyraża zainteresowanie przystąpieniem do inicjatywy utworzenia stowarzyszenia gmin sprzeciwiających się włączaniu terenów gmin do miast.
- Gmina na obecnym etapie nie deklaruje przystąpienia, lecz jest zainteresowana dalszymi informacjami i udziałem w rozmowach roboczych.
- Gmina nie jest zainteresowana udziałem w inicjatywie.

Uzasadnienie (opcjonalnie):

.....
.....
.....
.....
.....

GMINA SOCHACZEW

III. OSOBA WYZNACZONA DO KONTAKTU

1. Imię i nazwisko:
2. Stanowisko służbowe:
3. Telefon kontaktowy:
4. Adres e-mail:

IV. DEKLARACJA WSTĘPNA

W imieniu Gminy oświadczam, że zapoznaliśmy się z przedstawioną inicjatywą utworzenia stowarzyszenia gmin oraz stanowiskiem w sprawie sprzeciwu wobec włączania terenów gmin wiejskich do granic miast.

Deklarujemy gotowość do udziału w dalszych pracach organizacyjnych, w tym w spotkaniach roboczych mających na celu wypracowanie wspólnego stanowiska i formuły działania stowarzyszenia (w przypadku zaznaczenia odpowiedzi pozytywnej w pkt II).

V. UWAGI DODATKOWE (opcjonalnie)

.....
.....
.....

VI. PODPISY

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis Wójta / Burmistrza / Przewodniczącego Rady Gminy)

.....
(pieczęć urzędowa)

Prosimy o odesłanie wypełnionego formularza w formie skanu na adres e-mail wskazany w piśmie przewodnim.

GMINA SOCHACZEW

KLAUZULA INFORMACYJNA (RODO):

1. **Administrator danych:** Administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach niniejszego oświadczenia jest **Wójt Gminy Sochaczew**, ul. Warszawska 115, 96-500 Sochaczew.
2. **Cel przetwarzania:** Dane są zbierane wyłącznie w celu związanym z projektem dotyczącym zmiany granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego, które mogą objąć gminy o charakterze „obwarzankowym” zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. e RODO.
3. Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych znajdują się pod adresem <https://bip.sochaczew.org.pl/artykuly/2504/ochrona-danych-osobowych>

GMINA SOCHACZEW

Sochaczew, dnia 9 lutego 2026 r.

OR. 033.9.2026

Sz.P. Daniel Janiak
Burmistrz Miasta Sochaczew
Ul. 1 Maja 16
96-500 Sochaczew

Rada Gminy Miasta Sochaczew

Ul. 1 Maja 16
96-500 Sochaczew

Panie Burmistrzu,

Do Urzędu Gminy Sochaczew dotarła informacja, iż skierował Pan pisma do innych jednostek samorządu terytorialnego dotyczące inicjatywy powołania „Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Miast Wewnętrznych”. Treść tego pisma została przekazana Gminie w ramach zapytania prasowego.

Z całą stanowczością stwierdzam, że przedstawiona w nim narracja oraz podejmowane przez Pana działania odbieram jako próbę ingerencji w integralność terytorialną Gminy Sochaczew oraz w interesy jej mieszkańców. Bez przeprowadzenia jakichkolwiek rozmów czy konsultacji z naszym samorządem porusza Pan kwestię włączenia w granice Miasta Sochaczew, co należy uznać za działanie nieuprawnione i wykraczające poza zakres Pana kompetencji. Tym samym, w mojej ocenie, posunął się Pan zdecydowanie zbyt daleko.

Jako Wójt Gminy Sochaczew moim podstawowym obowiązkiem jest ochrona interesów lokalnej społeczności. Nie pozwolę na działania, które mogłyby godzić w bezpieczeństwo, stabilność oraz jakość życia mieszkańców Gminy.

Stanowczo i jednoznacznie sprzeciwiam się wszelkim koncepcjom, narracjom lub działaniom zmierzającym do włączenia Gminy w granice Miasta Sochaczew. Sprzeciw ten ma charakter absolutny i nie podlega negocjacom.

GMINA SOCHACZEW

Nie wyrażam zgody na sytuację, w której rozwój Miasta miałby odbywać się kosztem Gminy i jej mieszkańców. Gmina Sochaczew była i pozostaje samodzielnym samorządem, posiadającym własną tożsamość, strukturę organizacyjną oraz dorobek wypracowany na przestrzeni lat. Każda próba narzucania rozwiązań ograniczających tę samodzielność spotka się z moim jednoznacznym i zdecydowanym sprzeciwem.

Moje stanowisko w tej sprawie jest jednoznacznie negatywne. Nie wyrażam zgody na jakiegokolwiek rozwiązania, które mogłyby prowadzić do ograniczenia samodzielności Gminy Sochaczew lub pogorszenia warunków życia jej mieszkańców. Zostałem wybrany po to, aby chronić interes lokalnej społeczności – ludzi, którzy tu mieszkają, pracują, wychowują dzieci i oczekują stabilności, bezpieczeństwa oraz realnego wpływu na sprawy swojej Gminy. Tego obowiązku nie zamierzam ani porzucić, ani osłabiać.

Z pełną odpowiedzialnością podkreślam, że ewentualne połączenie samorządów przyniosłoby realne i wymierne korzyści wyłącznie Miastu, natomiast dla Gminy Sochaczew i jej mieszkańców oznaczałoby straty oraz destabilizację regionu. Miasto zyskałoby dostęp do terenów inwestycyjnych Gminy, do jej uporządkowanej przestrzeni oraz do stabilnie i odpowiedzialnie prowadzonej gospodarki finansowej. Dobra kondycja budżetowa Gminy Sochaczew mogłaby zostać wykorzystana do łagodzenia problemów finansowych Miasta, co w praktyce oznaczałoby przeniesienie ciężaru tych problemów na mieszkańców Gminy.

Nie pozwolę na sytuację, w której dorobek Gminy, jej racjonalna polityka finansowa oraz konsekwentnie rozwijana infrastruktura miałyby stać się narzędziem do rozwiązywania problemów innego samorządu. Rozwój Miasta nie może i nie będzie odbywał się kosztem Gminy wiejskiej, jej mieszkańców oraz ich jakości życia.

Gmina Sochaczew rozwija się w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, zapewniając mieszkańcom komfortowe warunki życia, nowoczesną infrastrukturę oświatową, dostęp do usług publicznych oraz realne poczucie bezpieczeństwa i stabilności. To właśnie te wartości przyciągają nowych mieszkańców i inwestorów, budując trwałą siłę naszej Gminy, co znajduje potwierdzenie w systematycznym wzroście liczby mieszkańców.

GMINA SOCHACZEW

Jako Wójt Gminy Sochaczew jasno deklaruję, że nie pozwolę na podejmowanie decyzji, których konsekwencją byłoby pogorszenie warunków życia mieszkańców Gminy w imię interesów innego samorządu. Moim nadrzędnym obowiązkiem jest ochrona ich interesów – zarówno dziś, jak i w przyszłości – i obowiązek ten traktuję jako absolutny priorytet.

Jakiegokolwiek działania zmierzające do podporządkowania Gminy Sochaczew interesom Miasta nie znajdują i nie znajdą mojej akceptacji.

Na zakończenie pragnę zwrócić Panu uwagę, iż relacje pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego powinny opierać się na wzajemnym szacunku, poszanowaniu kompetencji oraz granic administracyjnych. Oczekuję, że w przyszłości będzie Pan respektował autonomię Gminy oraz ograniczy swoje działania do obszaru własnego samorządu.

Liczę, że przedstawione stanowisko jest dla Pana w pełni czytelne.

Z poważaniem
Dariusz Krupa

KIEROWANE DO INNYCH SAMORZĄDÓW MIEJSKICH
BEZ KONTAKTU Z GMINĄ SOCHACZEW.

1

Szanowny Panie Burmistrzu,

Mam zaszczyt zaprosić Pana i reprezentowane przez Pana Miasto do grona miast zainteresowanych powołaniem stowarzyszenia pod roboczą nazwą „Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miast Wewnętrznych”, którego celem będzie wspólne wypracowanie stanowiska dla polskich władz, zachęcającego do rozwiązania problemów, z którymi od ponad trzech dekad borykają się prezydenci i burmistrzowie 158 polskich miast otoczonych tzw. gminami obwarzankowymi – samorządami wiejskimi mającymi siedzibę w nienależących do nich miastach, stanowiących odrębne gminy miejskie.

Na temat ograniczania rozwoju miast otoczonych przez gminy obwarzankowe powstało wiele prac naukowych i opracowań rządowych. Po 35 latach funkcjonowania odnowionego samorządu czas rozpocząć poważną dyskusję o zmianach granic wybranych gmin, co przyniosłoby wiele korzyści, przede wszystkim ich mieszkańcom.

W 2013 roku zidentyfikowano 158 gmin obwarzankowych. W opublikowanym wówczas raporcie „Ocena sytuacji samorządów lokalnych” resort administracji wskazał na wysokie koszty utrzymywania podwójnej administracji i występowanie zjawiska pasażera na gapę – mieszkańca płacącego podatki w gminie wiejskiej, ale korzystającego z usług miejskich. Do tej listy każdy z nas, gospodarz miasta otoczonego przez gminę obwarzankową, z pewnością dodałby swoje argumenty – występowanie dwóch organów uchwałodawczych i wykonawczych, brak koordynacji wykonywania zadań, finansowanie całego katalogu usług, z których korzystają mieszkańcy gminy, ale opłacanego z budżetu, na który składają się mieszkańcy miasta, wymuszana zjawiskiem pasażera na gapę różnica w wysokości podatków lokalnych itd.

Zjawisko to wielokrotnie było opisywane i dyskutowane. Wyższe koszty utrzymania infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i komunalnej w naturalny sposób zmuszają samorządy miast do szukania źródeł finansowania. Miasta nie mogą pozwolić sobie na obniżanie podatków, tymczasem gminy obwarzankowe mogą ich nie podnosić latami. Paradoksalnie, im lepsza jakość życia w mieście, tym więcej osób wyprowadza się do ościennych gmin – nadal korzystając z miejskiej infrastruktury, ale niższe podatki płacąc w gminach. Mieszkańcy gmin regularnie korzystają z dotowanej przez miasta komunikacji miejskiej, zapisują dzieci na zajęcia w miejskich centrach kultury i na treningi prowadzone przez miejskie kluby sportowe, korzystają z samorządowych kin, basenów, lodowisk, niebiletowanych wydarzeń kulturalnych i całej infrastruktury sportowej. Przez bliskość miejskich stadionów, domów kultury, muzeów, bibliotek, wójtowie gmin obwarzankowych czują się zwolnieni z obowiązku budowania takich jednostek i ich zadania w zasadzie ograniczają się do prowadzenia przedszkoli, szkół podstawowych, dostarczenia mieszkańcom wody i bieżących napraw dróg lokalnych. Rosną dysproporcje w jakości życia, pogłębiają się różnice w regionie, a to nie służy rozwojowi naszych małych ojczyzn.

Gdy 35 lat temu kreślono granice polskich gmin, żyliśmy w zupełnie innych warunkach społeczno-ekonomicznych. Dziś, bogatsi o doświadczenia, musimy zachęcić władze centralne do reform, by zastany kształt JST nie stał się trwałą barierą rozwoju kraju. Polska potrzebuje korekty podziału terytorialno-administracyjnego. Nie wyręczą nas lokalne referenda, wymagane prawem w przypadku zmiany granic gmin, gdyż ich skala i koszt byłyby ogromne a wyniki łatwe do przewidzenia. Jedynym skutecznym rozwiązaniem wydaje się specjalna regulacja prawna rangi ustawowej przyjęta w tym celu.

Korekta granic będzie wyzwaniem, dlatego już dziś warto uświadamiać mieszkańcom, jakie mogą osiągnąć korzyści. Większe samorządy lepiej radzą sobie, np. w sferze gospodarki odpadami, inwestując w skomplikowane, ale wydajne systemy gromadzenia, transportu i recyklingu śmieci. Ekonomiczny sens takich inwestycji rośnie, jeżeli obsługują one większy obszar. W bogatym katalogu korzyści warto wymienić także: zwiększenie dostępu do terenów inwestycyjnych generujących nowe miejsca pracy; zwiększenie jakości, dostępności i wydajności świadczonych usług; zdolność większych samorządów do dostarczania usług o wyższym standardzie; urealnienie granic administracyjnych w stosunku do zasięgu usług publicznych (np. lokalnego transportu publicznego, kultury); możliwość zatrudnienia bardziej wyspecjalizowanych pracowników; poprawa decyzyjności w sprawach nakładów inwestycyjnych (np. budowy oczyszczalni ścieków); zwiększenie potencjału finansowego gmin; lepsze wykorzystanie infrastruktury komunalnej, w tym sieci sanitarnej czy autobusów komunikacji zbiorowej.

Doskonałym przykładem spektakularnego rozwoju, wynikającego w głównej mierze z faktu, że dotyczy on samorządów miejsko-wiejskich, są miasta i gminy: Mszczonów, Błonie, Grodzisk Mazowiecki. Znajdziemy je niemal zawsze w pierwszej dziesiątce rankingów gospodarczych, inwestycyjnych, jakości życia w gminach itp. Od 35 lat ich prezydenci i burmistrzowie, sprawujący w pewnym sensie także mandat wójta, dbali o równomierny rozwój całej gminy, nie tylko ośrodka miejskiego. W efekcie z owoców sukcesu gospodarczego i społecznego na równi korzystają wszyscy mieszkańcy. Tak też może być w gminach otaczających szczególnie ośrodki miejskie.

W przypadku, gdy uzna Pan, że miasto, które Pan reprezentuje dotknięte jest opisanymi wyżej problemami i tak jak Sochaczew odczuwa pilną potrzebę ich rozwiązania, zachęcam do kontaktu z naszym urzędem w celu potwierdzenia woli przystąpienia do „Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Miast Wewnętrznych”. Będę zobowiązany za przesłanie deklaracji w tej sprawie do końca stycznia 2026 r. na adres: daniel.janiak@sochaczew.pl. Koordynatorem działań przygotowawczych jest Sekretarz Miasta Sochaczew, Andrzej Wierzbicki (Urząd Miejski w Sochaczewie, ul. 1 Maja 16, 96-500 Sochaczew, sekretarz@sochaczew.pl, tel.: 693 555 422). Pozwalam sobie zaproponować, aby szczegółowa formuła organizacyjno-prawna i programowa została opracowana wspólnie, w ramach wzajemnych kontaktów, po ustaleniu listy miast – przyszłych członków stowarzyszenia.

Z wyrazami najwyższego szacunku,

Daniel